

Blijft de overheid in gebreke bij de zorg voor de armsten? En welke houding neem je als vrijwilliger aan?

Samen tegen armoede

Europa maakt van strijd tegen armoede en uitsluiting prioriteit in 2010

- ▶ Armoede is niet alleen een kwestie van geld, maar ook van uitsluiting
- ▶ Mensen in armoede worden leermeesters

Ilse VAN HALST

„Pas toen ik als volwassene op een Volksuniversiteit van de Vierde Wereld belandde, werd ik me bewust van het onrecht dat mij als kind is aangedaan. Zovele jaren liep ik gebukt onder het verdriet uitgesloten te worden en de pijn van zoveel ontnomen kansen. Door wat andere mensen in armoede op deze bijeenkomst vertelden over hun leven en hun ervaringen, ben ik me bewust geworden dat het zo niet had hoeven te zijn.”

Op school werd André uit Willebroek gepest door zijn klasgenoten en ook sommige leerkrachten vonden in hem een zondebok. „Armoede is niet alleen een kwestie van geld,” zegt André, „maar ook van uitsluiting. Ik werd weggehaald bij mijn ouders en in een instelling geplaatst om niet ten prooi te vallen aan armoede, maar niemand heeft gezien dat ik daarvoor wel uitgesloten werd.”

Daarom maakt de prille vijftiger, al ruim 25 jaar lid van de Cel Willebroek van ATD Vierde Wereld, van het gevecht tegen uitsluiting zijn persoonlijke strijd. „Net als onze stichter père Joseph Wresinski beschouw ik armoede en uitsluiting als een schending van de mensenrechten.”

Bij het woord ‘armoede’ denken velen vaak spontaan aan ontwikkelingslanden. Maar ook in onze contreien is ze nog lang niet uit-

geroeid. Om armoede doeltrefender aan te pakken, riepen het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie 2010 uit tot het Europees Jaar van de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Een strijd die ons land vanaf 1 juli als voorzitter van de Europese Unie extra kracht wil bijzetten. Een jaar lang worden allerhande activiteiten georganiseerd.

**Wie in armoede opgroei-
de, heeft een heel
andere kijk op armoede
en de manier waarop die
bestreden kan worden**

De internationale beweging ATD Vierde Wereld plant een manifestatie bij de Gedenksteen voor Slachtoffers van Armoede bij het Europees Parlement in Brussel op 17 oktober, Werelddag van Verzet tegen Armoede. In november houdt de organisatie er een Europese Volksuniversiteit en in juli organiseert ze een Europese jongerenbijeenkomst in Frankrijk.

André, inmiddels gehuwd en vader van twee zonen, kijkt er alvast naar uit. Van iemand die aan de rand van de samenleving stond en het woord niet durfde nemen, ontplooipte hij zich tot een voorvechter van mensen in armoede. „Wat ik vroeger zelf mocht beleven in de Volksuniversiteit, mag ik nu mee organiseren. Ik help de bijeenkomsten voor te bereiden en werk samen met anderen het thema en de vragen uit.”

Lang niet vanzelfsprekend voor iemand die zo weinig kansen kreeg: „De Volksuniversiteit was

André (midden) bereidt een Volksuniversiteit van de Vierde Wereld voor. © ATD-Vierde Wereld

een goede leerschool. Ik leerde er naar anderen luisteren, mijn gedachten onder woorden brengen. Daar is mijn denken veranderd. Daar heb ik afstand kunnen nemen van mijn verleden en leerde ik mijn lot in eigen handen nemen.”

„Ik werkte ook mee aan het Algemeen Verslag over Armoede dat in 1992 opgesteld werd op vraag van de Belgische regering. Het was de eerste keer dat mensen in armoede zelf advies gevraagd werd. Men wilde niet over ons oordelen, maar ging samen met ons aan tafel, een keerpunt in de strijd te-

gen armoede. Want wie in ontbering opgroei, heeft een heel andere kijk op het probleem en de manier waarop het bestreden kan worden.”

Vandaag maakt André nog steeds deel uit van de nationale werkgroep Arbeid, Werkloosheid en Sociale Zekerheid, opgericht in de nasleep van dit verslag. „Het is heel bijzonder dat mensen in armoede bij het beleid betrokken worden. Sindsdien is er al veel ten goede veranderd, al is er nog steeds heel wat werk aan de winkel.” Sinds enkele jaren zijn André en zijn collega's van de

Cel Willebroek lid van de werkgroep Vrijtijdsparticipatie van de gemeente. „We ijveren voor het invoeren van een cultuurpas voor mensen in armoede, zodat zij daadwerkelijk kunnen deelnemen aan de samenleving. Tien jaar geleden had dit niet gekund, vandaag is de gevoeligheid daarvoor gegroeid.”

Meer over ATD Vierde Wereld en de Volksuniversiteit op www.atd-vierdewereld.be. Een overzicht van de activiteiten vindt u op http://www.armoedebestrijding.be/2010_Europees_Jaar_activiteitenkalender.htm.